

www.oljan.fo

Jan Müller

17 - 03 - 2013

Hetland og Orknoyggjar størri sjálvstýri við olju

Hetland og Orknoyggjar eiga at loysa bond síni til Skotland og Bretland og ráða sær sjálvum. Hetta halda liberaldemokratarnar, sum í dag umboða oyggjarnar í lóggevandi tingunum inni á meginlandinum. Á árligu várráðstevnuni hjá Liberala flokkinum, sum varð hildin í Dundee nú um dagarnar, varð stór undirtøka fyri, at oyggjarnar sjálvar skulu ráða fyri, hvussu tær skipa síni viðurskipti við stjórnina, líkamikið hvussu úrslitið verður av komandi fólkakvøðuni í Skotlandi um loysing frá Bretlandi. Fundurin samtykti eisini, at bæði Hetland og Orknoyggjar hava rætt til sjálvi at avgera sítt sjálvstýri. Hetta er ikki fyrstu ferð, at politikarar úr grannaoyggjum okkara tosa um størri sjálvstýri, og tað er eisini javnan, at teir taka fram Føroyar sum dømi. Hesaferðina taka teir oynna Man sum dømi um leið at ganga hjá Hetlandi og Orknoyggjunum. Tavish Scott, hetlendski limurin í skotska tinginum og fyrrverandi leiðari av Skotska flokkinum, segði á ráðstevnuni, at slík stýrisskipanarlig nalvaskoðan, sum fer fram í løtuni, gevur eisini oyggjunum fyri norðan ein góðan nýggjan møguleika at gera vart við seg. Og víst verður til, at oyggjabúgvarnir skulu eisini brúka olju- og gassríkidømið við strendur teirra í framtíðar samráðingum, eitt sjónarmið, sum skotska stjórnin longu hevur brúkt móttvegis stjórnini í London, tá tosað hevur verið um at taka fult sjálvstýri. Hetland og Orknoyggjar fara ongantíð at hava so góðar møguleikar at samráðast um sína framtíð sum nú. Eina framtíð, sum kann gagna búskapinum, mentanini og okkara samleika úti í heimi til frama fyri framtíðar ættarlið av oyggjabúgvum, segði Scott og helt fram - Um vit velja einki at gera, so er framtíðin greið - skúlar og lokalar ferjur, fara eisini í framtíðini at verða avgjørd av myndugleikunum á meginlandinum - avgerðarrættur og ábyrgd fara at verða tikin frá lokala stýrinum. Hetta høvi kann tí gerast okkara løta ein týðandi løta fyri oyggjarnar. Eg eri fyrst og

fremst hetlendingur, síðani skoti og í triðja føri breiti. Scott segði, at hansara sjónarmið ímóti miðsavnan hevur fingið fótafesti bæði á oyggjunum og úti á bygd. Vit vilja ikki hava meira miðsavnan, sum vit kenna nóg nógv til ein sokallað top-down nationalism" segði hann. Henda SNP stjórnin (Skottish Nationalist Party) hevur als ongan áhuga fyri útjaðarunum í landinum. Scott nevndi støðuna hjá oynni Man sum eitt dømi um, hvussu Hetland og Orknoyggjar eiga at bera seg at. Hetland kann brúka skipanina á Man sum fyrmynd. Orknoyggjar og Hetland gjørdust partur av Skotlandi í 1468, tá tær gjørdust heimafylgja hjá eini danskari prinsessu, sum giftist James 3 kongi. Kelda The Guardian Mynd - Lerwick í Hetlandi.. Myndatøka - geogphotos / Alamy/Alamy